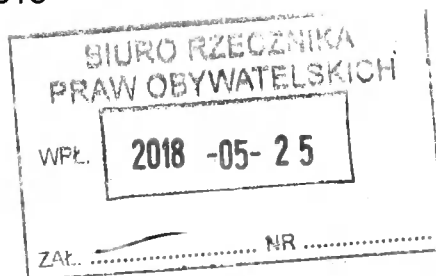

Białystok, 18.05.2018 r.

DR.0610.108.2018

Sz. P.
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw
Obywatelskich

Dotyczy pisma: VII.613.4.2017.MKS z dn. 27.04.2018 r.

Szanowny Panie Rzeczniku

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku składa na ręce Rzecznika Praw Obywatelskich wyrazy uszanowania za zainteresowanie tak ważnym tematem i podejmowanie licznych działań, związanych z Puszczą Białowieską.

W Rzeczypospolitej Polskiej, niepodważalną regułą i podstawą społeczeństwa obywatelskiego jest wolność obywatelska. Każdy obywatel, każda instytucja powinni przestrzegać konstytucyjnej zasady o poszanowaniu praworządności, w świetle której, organy władzy publicznej, podmioty i instytucje oraz obywatele, w demokratycznym państwie, muszą działać zgodnie z prawem i w oparciu o nie.

Szanowny Panie Rzeczniku, ustawodawca w ustawie o lasach przewidział instytucję zakazu wstępu do lasu. Przepis art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017, poz. 788 ze zmianami, dalej oznaczona jako uol,) wprowadza zasadę powszechnej dostępności lasów stanowiących własność Skarbu Państwa. Zasada ta nie jest zasadą bezwzględną tj. doznaje ograniczeń z uwagi na przepisy prawa powszechnego oraz może być ograniczona decyzją nadleśniczego, przy czym decyzja ta nie ma charakteru decyzji administracyjnej i może być podjęta w ściśle wskazanych przepisami prawa okolicznościach. Ograniczenia ustawowe wstępu do lasu zawiera przepis art. 26 ust. 2 uol, który stanowi, iż stałym zakazem wstępu objęte są lasy stanowiące: uprawy leśne do 4 m wysokości, powierzchnie

doświadczalne i drzewostany nasienne, ostoje zwierząt, źródłiska rzek i potoków, obszary zagrożone erozją.

Nadleśniczy zaś wprowadza okresowy zakaz wstępu do lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa, w razie gdy: wystąpiło zniszczenie albo znaczne uszkodzenie drzewostanów lub degradacja runa leśnego, występuje duże zagrożenie pożarowe, wykonywane są zabiegi gospodarcze związane z hodowlą, ochroną lasu lub pozyskaniem drewna. Uzasadnieniem wprowadzenia przez nadleśniczego zakazu wstępu do lasu są względy bezpieczeństwa zarówno osób postronnych mogących być narażonymi na negatywne dla zdrowia lub życia skutki związane z czynnościami związanymi z gospodarką leśną (np. wykonywaniem zabiegów czynnej ochrony przyrody, pozyskania drewna, itp.) jak i względy ochrony przyrody czy też konieczność zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Jeśli pojawią się wymienione wyżej okoliczności, to nadleśniczy ma obowiązek wprowadzić zakaz wstępu do lasu, egzekwować go i sankcjonować zgodnie z obowiązującym prawem.

Wprowadzenie takiego zakazu jest związane z koniecznością ustawienia tablic z napisem "zakaz wstępu" oraz z podaniem przyczyny i terminu wprowadzonego ograniczenia (art. 26 ust. 4 uol). Takie tablice były umieszczone we wszystkich miejscach w Puszczy Białowieskiej, gdzie obowiązuje zakaz wstępu do lasu, jak również podawane były stosowne ogłoszenia na stronach internetowych jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, od Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, poprzez strony Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku i wszystkich nadleśnictw w Puszczy Białowieskiej.

Od chwili wprowadzenia zakazu wstępu do lasu, w którym wystąpiło zniszczenie albo znaczne uszkodzenie drzewostanów lub degradacja runa leśnego, i w którym wykonywane są zabiegi gospodarcze związane z hodowlą, ochroną lasu lub pozyskaniem drewna, żadna osoba postronna, nie ma prawa przebywać na tym terenie, ani przez niego przechodzić. Wprowadzenie przedmiotowego zakazu jest wystarczającym, a zarazem i koniecznym rozwiązaniem prawnym dla zagwarantowania bezpieczeństwa osobom trzecim, w związku ze zdarzeniami powstałymi w lasach, którymi zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

Naruszenie zakazu wstępu do lasu stanowi wykroczenie wskazane przepisem art. 151 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeksu wykroczeń (Dz. U. z 2015, poz 1094, ze zm. - dalej oznaczona jako ukw). Poza tym, jeśli ktoś znalazł się na terenie, na którym obowiązuje stały bądź okresowy zakaz wstępu do lasu i nie opuszcza go wbrew żądaniu osoby uprawnionej popełnia wykroczenie wskazane przepisem art. 157 § 1 ukw.

Osoby manifestujące w Puszczy Białowieskiej w latach 2016 i 2017 przeciwko legalnej wycince drzew, o których w swoim piśmie pisze Pan Rzecznik Praw Obywatelskich, zignorowały wprowadzony zakaz wstępu do lasu, w którym to obszarze wystąpiła degradacja siedlisk, prowadzone były ratunkowe prace gospodarcze i usuwano martwe drzewa stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa publicznego. **Działania tych osób były wykroczeniem.** W tej sytuacji straż leśna i policja były zobligowane do podjęcia stosownych czynności. Czynności straży leśnej i policji, nie były ani represyjne, ani dyskryminujące, ani uwłaczające, tylko adekwatne do okoliczności i miały na celu wyłącznie identyfikację osób popełniających wykroczenie.

Szanowny Panie Rzeczniku

Lasy Państwowe opiekują się Puszczą Białowieską od blisko 100 lat. Staraniem leśników utworzono Białowieski Park Narodowy, a potem liczne rezerваты; to oni odnawiali Puszcę po dewastacyjnych wyrębach Niemców, Rosjan (rabunkowo pozyskano wtedy ok. 5 mln. m³ drewna) czy brytyjskiej kompanii The Century European Timber Corporation (pozyskano 1.6 mln. m³ drewna); przywrócili Puszczy, a potem innym polskim lasom, żubra; chronili Puszcę przed różnymi zagrożeniami i gospodarowali w niej według zaleceń naukowców, by odtwarzać jej jak najbardziej naturalny, zróżnicowany charakter; pozyskiwali też drewno dla lokalnej społeczności, nie zagrażając przy tym trwałości i bogactwu przyrodniczemu Puszczy.

Nie można pozwolić na to, by dezawuowano ponad 90-letni dorobek Lasów Państwowych i wielu pokoleń leśników.

Obecnie gospodarka leśna w Puszczy Białowieskiej nastawiona jest na zapewnienie bezpieczeństwa osób odwiedzających Puszcę. W 2016 roku na terenie puszczy miały miejsce dwa tragiczne wypadki śmiertelne spowodowane przez przewracające się suche drzewo. Również w 2017 roku suche drzewo przewróciło się w puszczańskiej miejscowości Grudki na jadący samochód, niszcząc go całkowicie. Na szczęście podróżującym nic się nie stało.

Nadleśniczowie pracując w oparciu o konsultowane społecznie plany urządzenia lasu, o plany zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska, ustawę o lasach, przepisy o bezpieczeństwie publicznym i polecenia służb ochrony środowiska, a także straży pożarnej, są odpowiedzialni za powierzone im lasy. W razie nieszczęścia, to nadleśniczowie ponoszą odpowiedzialność prawną. Aktualnie mają miejsce, w strukturach organizacyjnych Lasów Państwowych, spotkania robocze i ustalenia co dalszej gospodarki hodowlano-ochronnej w Puszczy Białowieskiej. Ich rezultat jest pilnie oczekiwanych przez leśników z nadleśnictw w Puszczy Białowieskiej.

Szanowny Panie Rzeczniku

Działania leśników w Puszczy Białowieskiej nigdy nie naruszały praw i wolności obywatelskich. W przypadku 226 wniosków o ukaranie skierowanych przez nadleśnictwa Białowieża, Browsk i Hajnówka (przez strażników leśnych jako uprawnionych do tego) przeciwko osobom, które naruszyły na terenie tych jednostek art. 151, 157 i 161 kodeksu wykroczeń, według naszych informacji, zapadło dotąd 209 wyroków skazujących, w tym niektóre są już prawomocne. Każda z tych spraw jest odrębna i specyficzna, każda powinna zostać rozstrzygnięta przez niezawisły sąd, który bez wątpienia weźmie pod uwagę wszelkie okoliczności.

Należy też pamiętać, że większość wniosków skierowanych przez nadleśnictwa dotyczyła naruszenia okresowych zakazów wstępu do lasu, które były wprowadzane przez nadleśniczych **w pełni zasadnie i legalnie**, byli zresztą do tego zobligowani na podstawie ustawy o lasach. Notabene, w postanowieniu o środku tymczasowym z 20 listopada 2017 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w swoim wstępnym

orzeczeniu sam rekomendował w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w Puszczy Białowieskiej w pierwszej kolejności wprowadzenie zakazów wstępu. W tej mierze wyrok TSUE z dnia 17 kwietnia 2018 r. nic nie zmienił.

*Z wyrazami
szacunku*

DYREKTOR
Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych

mgr inż. Andrzej Józef Nowak

Do wiadomości:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych,
Stanowisko ds. Obronności i ochrony mienia - w miejscu
Nadleśnictwa: Białowieża, Hajnówka i Browsk

W załączeniu: pismo Rzecznika Praw Obywatelskich
VII.613.4.2017.MKS z dn. 27.04.2018r

**REGIONALNA DYREKCJA
LASÓW PAŃSTWOWYCH**

w Białymstoku
15-424 Białystok, ul. Lipowa 51
tel. 85 748-18-00, tel./fax 85 652-23-73
e-mail: rdlp@bialystok.lasy.gov.pl
NIP 642-030-33-07

**OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE**
Umowa z Poczta Polska S.A.
ID Nr 347282/B

Stanisław Trociuk
Biuro Rzecznika
Al. Solidarności 77
00-080 Warszawa